

Staatstoezicht op de Volksgezondheid
Inspectie voor de gezondheidszorg
T.a.v. de heer prof. dr. G. van der Wal
Inspecteur-generaal voor de Gezondheidszorg
Postbus 2680
3500 GR UTRECHT

Utrecht, 18 september 2008
Kenmerk: 2008819/SECR/NC-DD

**Betreft: het meten van bloedglucoses in zorginstellingen
(circulairnummer 2008-02-IGZ)**

Geachte Prof. dr. Van der Wal,

EADV, de beroepsorganisatie voor diabeteszorgverleners, wil reageren op uw circulaire van 3 april 2008 gericht aan de Raden van Bestuur van Nederlandse ziekenhuizen met het onderwerp Point-of-Care bloedglucosemeters (circulairnummer 2008-02-IGZ). De inhoud van deze brief heeft ook betrekking op het schrijven waarin uit name van de hoofdinspecteur verpleging en chronische zorg, mevrouw drs. J.A.H. van Veen, op 23 juli 2008 uw circulaire onder de aandacht bracht van de directie van verpleeg- en verzorgingshuizen (kenmerk 2008-103669)..

EADV is ruim 20 jaar actief binnen de diabeteszorg en lidorganisatie van de Nederlandse Diabetes Federatie. De ruim 1200 leden van onze beroepsorganisatie bestaan uit diabetesverpleegkundigen en praktijkondersteuners. Daarnaast hebben wij meer dan 400 relatieleden en dit zijn vooral professionals zoals internisten, huisartsen en diëtisten die zich actief inzetten voor de multidisciplinaire zorgverlening aan mensen met diabetes. Onze missie is de kwaliteit van de diabeteszorg te verbeteren en wij streven ernaar dit te bereiken mede door een goede samenwerking met onze partners in de diabeteszorg.

Wij zien de Inspectie voor de Gezondheidszorg ook als partner om de kwaliteit van de diabeteszorg te verbeteren. Wij willen U daarom informeren over de vele vragen uit de praktijk die bij ons organisatie zijn binnen gekomen naar aanleiding van de door U verspreide circulaire. De reden dat deze vragen aan EADV worden voorgelegd, is omdat EADV binnen de diabeteszorg wordt gezien als een expert rond het onderwerp zelfcontrole (=het zelf meten van een bloedglucose) daar onze leden veelal diegene zijn die zelfcontrole aanleren.

De EADV werkgroep richtlijnen heeft in 2003 de eerste evidence en practice based richtlijn over de uitvoering van het meten van een bloedglucose gepubliceerd. De titel van de richtlijn is "*De uitvoering van de zelfcontrole*" en is ter informatie als bijlage bijgevoegd. In de dagelijkse praktijk wordt volgens de adviezen van onze richtlijn gewerkt. Helaas blijken sommige van de adviezen in uw circulaire niet overeen te komen met de adviezen in onze richtlijn.

Een voorbeeld van een tegenstrijdig advies is uw advies om de eerste druppel weg te vegen alvorens een bloedglucose te meten. Bij de ontwikkeling van onze richtlijn is juist gezocht naar literatuur over het gebruik van de eerste en/ of tweede druppel bij het meten van een bloedglucose. Het resultaat van deze zoektocht was mager, maar duidt op verantwoord gebruik van de eerste druppel bloed mits schone, droge handen.

Gemeend wordt dat dit een evidence based advies is, ondersteund door de beschikbare literatuur en een kleinschalig, speciaal voor dit onderwerp opgezet onderzoek.

De werkgroep is van mening in de richtlijn voldoende onderbouwd te hebben dat het gebruik van de tweede druppel afgeraden moet worden vanwege de mogelijke negatieve effecten hiervan. Door het gebruik van de tweede druppel zou eerder de noodzaak kunnen ontstaan om de vinger te stuwen. Het stuwen van de vinger wordt in onze richtlijn (en in uw circulaire) afgeraden in verband met de mogelijke effect van het stuwen op de betrouwbaarheid van de bloedglucose uitslag. Een ander argument om niet de tweede druppel te gebruiken is het gemak voor de patiënt. Patiënten moeten vaak meerdere keren per dag hun bloedglucose meten en zijn gebaat bij een snelle laag complexe handeling.

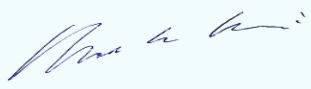
Wij missen in uw circulaire de aandacht voor het gebruik van een professionele prikpen (=lancethouder) wanneer door zorgverleners een bloedglucose bij een patiënt wordt gemeten.

In onze richtlijn wordt benoemd dat een prikpen bestemd is voor individueel gebruik door één patiënt. In de brief gericht aan de directie van verpleeg- en verzorgingstehuizen wordt benoemd dat meters voor thuisgebruik bestemd zijn voor gebruik door één persoon en niet bedoeld voor een groep patiënten. Er wordt echter niet gesproken over het gebruik van de prikpen terwijl hiermee ernstige fouten op kunnen treden rondom de besmetting van patiënten die voorkomen zouden kunnen worden met een dwingend advies tot gebruik van een professionele prikpen. Ook zijn wij van mening dat juist in verpleeg- en verzorgingstehuizen meer voordelen dan nadelen te benoemen zijn van het gebruik van een bloedglucosemeter voor thuisgebruik bij meerdere patiënten mits een professionele prikpen wordt gebruikt. Vooral omdat de aanschaf van een Point-of-Care systeem voor de meting van bloedglucoses veelal niet haalbaar zal zijn voor dergelijke instellingen. Door het aantal soorten bloedglucosemeters in een zorginstelling te beperken kunnen verzorgenden voldoende ervaring opdoen, zal de kans verkleind worden dat de benodigde teststroken (met beperkte houdbaarheidsdatum) zullen verlopen en wordt de haalbaarheid van het realiseren van een periodieke kwaliteitscontrole vergroot.

EADV heeft de intentie de actualisatie van de richtlijn "*De uitvoering van de zelfcontrole*" in 2009 op te pakken. Vanwege de tegenstrijdige adviezen in onze huidige richtlijn en uw circulaire hopen wij dat U ons meer inzicht zou kunnen bieden in de onderbouwing van alle adviezen in uw circulaire. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om zonedig onze adviezen in een volgende richtlijn aan te passen. EADV is namelijk van mening dat eenduidige adviezen rondom dit onderwerp een bijdrage zullen leveren aan kwalitatief goede diabeteszorg.

Mocht U behoefte hebben aan een uitgebreidere schriftelijke verzoek of een mondelinge toelichting onzerzijds dan willen wij daar heel graag gehoor aan geven.

In afwachting op uw antwoord,
namens de EADV werkgroep richtlijnen en het EADV bestuur,

Nicole La Croix
voorzitter EADV

Bijlage: EADV richtlijn De uitvoering van de zelfcontrole (2003)